
Lijken vliegtuigen op vogels of vogels op vliegtuigen? Carla Holzenspies bericht over de wetten van de aerodynamica. Echter: niet Boeing of Fokker zijn onderwerp van gesprek, maar de knobbelzwaan en de fuut.

Carla Holzenspies

Noodlandingen in de mist

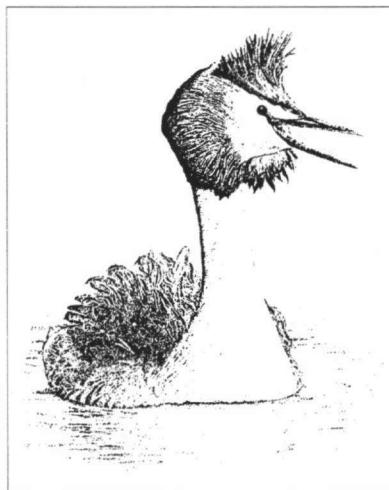
Laat in de avond bevond de knobbelzwaan zich in het lucht-ruim ergens boven Huizen, op weg naar een - voor hem alleen - bekende bestemming, toen hij plotseling werd overvallen door een enorm dikke mist, die hem het uitzicht belemmerde.

Een noodlanding was noodzakelijk, zodat hij neerstreek in een tuin die redelijk verlicht werd door een aantal brandende buitenlampen. Omdat er die nacht niet verder te reizen viel, besloot de zwaan hier de rest van de nacht door te brengen, totdat de lucht weer opgeklaard was. Hij stak zijn kop in de veren en viel in slaap.

Niet lang daarna besloot een vriendin van me, die op bezoek was, naar huis te gaan. Niets vermoedend liep ze het pad af en verdween in de mist.

Even later klonk er een luide gil en mijn vriendin stormde doodsbenauwd de portiek in. "Wat is er aan de hand?", vroeg ik geschrokken. "Er staat een vent in de tuin", riep ze uit. De vent bleek evenwel de knobbelzwaan te zijn, die op zijn beurt, zich eveneens een ongeluk was geschrokken door de plotse verschijning terwijl hij sliep. Direct reageerde hij door met uitgespreide vleugels en onder hevig gesis op haar af te stormen.

Ten tweede male nam mijn vriendin afscheid. Na enig gemaneuvreer lukte het haar om de enigszins gekalmeerde zwaan ongehinderd te passeren.

Fuut *Tekening: C.M.Vlug-Kempen*

De volgende morgen was de mist volkomen opgetrokken, zodat de zwaan het tijd vond worden om zijn reis voort te zetten. Dwars door de haag heen stapend belandde hij even later midden op een weg, waar juist druk gebruik van werd gemaakt door automobilisten op weg naar hun werk. Dit liep fout, zodat ik me eveneens een weg baande door de haag om vervolgens midden op de weg te gaan staan, naast de zwaan, met uitgespreide armen om het verkeer tot stoppen te dwingen. Hoe zoek je het uit! De voorste auto die stopte bleek een politieauto te zijn.

"Bent u levensmoe" informeerde een der agenten beleefd. "Die zwaan heeft een startbaan nodig", antwoordde ik, daarmee mijn roekeloos gedrag verklarende. "Zou u het verkeer even 'plat' willen leggen, want die zwaan heeft een lange start-

baan nodig voordat hij op de wieken gaat".

De politie kwam meteen in actie. Terwijl de wachtende file alsmaar langer werd prepareerde de knobbelzwaan zich op zijn gemak voor het vertrek. Eerst begon hij langzaam te lopen, steeds sneller ging het, terwijl zijn - van zwemvliezen voorziene - poten over het asfalt klepperden. Over de lege wegheft ging het alsmaar voort, totdat de grote witte vleugels in beweging kwamen en de statige vogel steeds meer hoogte kreeg, nagestaard door de verbaasde automobilisten.

Vergezeld van een piepend geluid, veroorzaakt door de vleugels van de zwaan, verdween hij uit het zicht, terwijl op de grond het verkeer de weg weer voor zich opeiste.

De fuut

Een fuut kreeg met dezelfde moeilijkheden te maken als de knobbelzwaan. Tijdens zijn nachtelijke vlucht over Baarn kwam de fuut in een zware mistbank terecht, die zijn uitzicht volkomen belemmerde. Bij gebrek aan radar botste hij tegen een TV-mast aan, die tegen een flatgebouw was aangebracht. Met een smak viel de vogel op een balkon van de vierde verdieping. Daar lag hij dan, half versuft door de botsing en de val.

De bewoners van de flat was het opgevallen dat er iets ongebruikelijks voorviel op hun bal-

kon. Daar vonden ze de ongelukkige reiziger, die naar binnen werd gebracht en met aandacht werd bekeken. Een fuut heeft een ietwat merkwaardige bouw. Zijn poten zijn heel ver naar achteren geplaatst, alsof het een buitenboordmotor is. Daar kan hij ook niets aan doen maar dat model heb je nodig als je een vogel bent die vrijwel uitsluitend op en onder water bezig is.

Een fuut die zich langdurig op het vaste land bevindt mankeert wat, want lopen kunnen ze niet al te best. Wanneer een fuut zijn dijbeen breekt kan dat niet gezet worden omdat zijn dijbeen zich in zijn lichaam bevindt, in tegenstelling tot andere vogels, waarvan het dijbeen, net als bij ons, aan de buitenkant van het lichaam zit.

Intussen was de fuut, die nu onder mijn hoede was geplaatst, weer wat aan het bijkomen van zijn hachelijk avontuur. Voorzien van drinkwater ging hij de nacht in. De volgende morgen liet hij weten dat hij weg wilde. Omdat ik op dat moment geen vis in huis had was het zaak om hem zo gauw mogelijk terug te zetten in de natuur. Het Naardermeer lag binnen bereik.

Alleen was er één groot probleem! In die jaren zeventig hadden we een autoloze zondag en het was die dag een zondag. De politie zou kunnen helpen en dat deed ze dan ook. Na mijn telefoontje werden de korpsen van Naarden, Bussum en Muiden gewaarschuwd, zodat de vrije doortocht voor de fuut gewaarborgd was.

Fuut werd in de auto gezet en zo reden we dan helemaal alleen op de lege Rijksweg 1, de anders meest bereden verkeersader van Nederland, op weg naar het Naardermeer. Dat gaf wel een bepaald gevoel. En de fuut had zijn vis!